

Letnična lista: --

Celo leto . . . K 10.—

Pol leta . . . 5.—

Četrť leta . . . 250

Mesečno . . . 1.—

Štanj Avstrije: ---

Celo leto . . . 15.—

Posamezne številke

— 10 vinarjev. —

STRAŽA

Imate ali ostanite

se računajo po 12 v

od 6 ur do petkov: po

veljavni ostanili v

popust.

„Straža“ izhaja v po-

deljak in petek popoldne

Četke se ne vračajo

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Grčija sprejela četverosporazumove zahteve.

Rusko ministrstvo Trepov odstopilo. — Knez Galiein sestavlja novo ministrstvo. — Malo upanja na skorajšen mir. — V sedmograškem gorovju in na moldavskem delu rumunskega bojišča prodiramo naprej. — Trdnjava Focsani padla. — Zmaga ob Putni. — Ruse vrgli čez Seret. — Obstreljevanje Galaea. — Na ostalih bojiščih nič znamenitega. — Važna politična in vojaška posvetovanja. — 4½ milijarde petega vojnega posojila.

Zamolčan greh.

Državnozborski skupini nemških nacionalcev in krščanskih socialcev sta se sporazumeli, da bosta v gotovih vprašanjih skupno in neločljivo nastopali. Ta vprašanja so znana do siteda: nemški državni jezik, odcepitev Galicije, ureditev okrožij na Češkem in vsilitev nemškega razpravljalnega jezika v državnem zboru. Vemo, da je v krščanskosocialni stranki nastala velika nevolja, ko se je zvedelo za ta sporazum. Kdor je imel priliko razgovarjati se z nezadovoljnimi elementi med krščanskosocialno stranko, je zvedel tudi za razlog: ker smo v tako važnih in načelnih vprašanjih izdali Luegerjevo stališče. Toda če si vprašal: Kaj ste storili? Ali s katero razglasenih točk ne soglašate? Ali ste prodali svoje versko stališče? Ali ste zapustili svoj gospodarski program? Ali ste se preveč vdinjali vsenemški struji? Dobil si na vsako vprašanje odgovor: Ne!

Vitez Pantz je dele krščanskosocialne stranke. Ker tam ni našel česar je iskal, je zapustil krščanskosocialno stranko ter si ustanovil svoj centrum. Ker ta ni hotel naraščati, je prestopil k delovni skupnosti in obenem po smrti dr. Pollaufa prevzel tudi vodstvo nemškosocialne stranke na Nizje-Avstrijskem. Ta mož je videl, da si krščanskosocialna stranka ne upa z vsem svojim novim programom na odn. za to je na zadnjem zborovanju nemškosocialne stranke javno razglasil nadaljino točko nenškonacionalno-krščanskosocialnega sporazuma: Dualizem je sakrosankten!

Grška Tagespost s katero ima vitez Pantz intimne zveze, je v članku z dne 9. t. m. to sporazumno točko izrazila z drugimi besedami, ki bodo za nemške nacionalce še bolj razumljive, a za krščanske socialce še bolj žgoče: Vsled sporazuma so krščanski socialci opustili najvažnejše točke Franc Ferdinandovega programa za preureditev Avstrije.

Pantz ima svoje posebne namene, ako govori

tako glasno o zamolčani točki novega sporazuma, za to tudi svoje besede bolj povdarja in podčrtava. Toda tudi drugi nemški politiki in vse nemško časopisje se s čudovito vnemo zadnji čas (odkar se je dosegel sporazum) ogreva za dualizem. Madžarsko časopisje in madžarski politiki registrirajo ta preobračaj v nemški politiki z velikim zadovoljstvom ter ga iznčujejo svojo največjo zmago v sedanji vojski.

Komur je bila pri srcu močna, neodvisna in edinstvena monarhija, je bil pristav Luegerjevega naziranja, kateri v dualizmu ni videl viška politične modrosti. Zdelo se je, da bo prehranjevalno vprašanje krščanske socialce zopet potisnilo na staro Luegerjevo pot. Slišali smo celo glasove, ki so nas spominjali na svežost Luegerjevih časov. Toda motili smo se, ker nismo vedeli, da se je zamolčal v tem oziru storjeni greh. Tako vidimo v sedanji vojski padati tudi velike ideale političnih strank.

Radi priznavamo, da je dualizem za avstrijske Nemce nujno potreben, ako hočejo uresničiti svoj velikončni program ter preurediti monarhijo tako, da bi v eni državi gospodovali Nemci, v drugi Madžari, ki smo za ravnopravnost in ki vidimo v zadovoljnosti vseh narodov največjo moč habsburške monarhije, smo glede dualizma drugega naziranja.

Ureditev okrožij na Češkem.

Med onimi točkami, ki jih zahtevajo avstrijski Nemci, da se uredijo, predno se snide državni zbor, izvenparlamentarnim putem, se nahaja tudi ureditev okrožij na Češkem. Ta zahteva ne pomeni nič drugega, nego da se na Češkem, kjer so Čehi v večini in Nemci v manjšini, izvede taka ureditev vsega javnega organizma, da dobijo Nemci svojo popolno avtonomijo.

Nam ni znano, ali vlada namerava res ugoditi

želim čeških Nemcev ter jim dati avtonomijo brez parlamenta. Nemci stavijo svoje upanje na dejstvo, da je sedanji kabinetni šef Clam-Martinic poklical v ministrstvo tudi dva češka Nemca, dr. Urbana in dr. Baernreitherja ter pravi, da to ne more imeti drugega pomena, nego da v sporazumu z njimi reši stare preporne zadeve na Češkem. Tem nadam čeških Nemcev pa nasprotuje dejstvo, da Clam-Martinic ni poklical nobenega Čeha v kabinet, ki bi imel med Čehi isto veljavo in isti ugled, kakor dr. Urban in dr. Baernreither med Nemci. Delavski minister baron Trnka je sicer zasebno zaveden Čeh, toda za politiko se ni nikdar čez potrebo zanimal, osobito ne za taka subtilna vprašanja, kakor so narodnopolitična vprašanja na Češkem. Naše mnenje je, da je privzel dr. Urbana in dr. Baernreitherja v kabinet iz razloga, da nemške stranke zaupajo, čeprav je v alpskih deželah velika nezadovoljnost, ker v kabinetu ni nobenega moža iz alpskih dežel.

Verjetnost, da vlada ne namerava čeških zadev urediti na lastno roko brez parlamenta, nam pomažuje tudi dejstvo, da se za ureditev narodnostnih razmer na jugu, ki so vsaj ravno tako važna, kakor ona na severu, vlada dosedaj še prav nič ne zanima. Na Štajerskem in Koroškem, da ne govorimo o drugih deželah, je ureditev okrožij v ločene narodne sfere še mnogo bolj nujna, nego na Češkem. Ker je ministrstvo za celo Avstrijo in ker se kabinetni šef imenuje kot prototip avstrijskega državnika, za to se nam zdi naravnost nemogoče, da bi se le za eno deželo storilo nekaj, kar je v drugih deželah tudi potrebno in še zelo potrebno. Vsi smo Avstriji in za to je izključeno, da bi se napram eni narodnosti drugače postopalo kakor napram drugim.

Sicer pa bomo tudi v tem pogledu zadobili že kmalu jasnost. Ministrski predsednik je začel ta teden konferirati z voditelji različnih strank. Stopiti bo moral torej iz rezerve in povedati, kaj namerava v bližnji bodočnosti.

LISTEN

Sv. Adalbert in Poljaki.

Po „Nepujsagu“ spisal Biemanov Peter.

Poljaki, ki so v sedanji vojski, lahko rečemo, največ trpeli, a na drugi strani tudi največ dobili, dobili svojo samostojnost, svoje kraljestvo in tako prišli do uresničenja svojih več kot stoletnih želj in teženj, so med slovanskimi narodi kot najzadnji stopili na zgodovinsko pozorišče. Čas njihove naselitve v sedaj od njih zasedene kraje zamoremo le približno povzeti iz starih pripovedk. Izrečno se jih prvičkrat imenuje v kroniki iz leta 963, ko je obmejni grof Gero, zvan železni, poljskega kneza Mieška ali Miečislava podvrnil oblasti nemškega cesarja Otona I. in ga prisilil plačevati vsakoletni davek. Miečislav je vladal med Vislo in Varto. Bil je sam pagan in tudi ljudstvu še ni zasvetila luč prave vere. Sicer so se misijonarji iz sosedne Moravske veliko trudili, da pridobijo napol divje, v vojski skrajno neusmiljene Poljake za Kristusa. Češki duhovnik Bohuvid je celo dobil vpliv na kneževem dvoru in krstil l. 966 Miečislava samega. Knez je odpustil svoje paganske žene, razbil malike in njih prah stresel v reko, u-

stanovil dve nadškofiji, v Gneznu in Poznu, in sedem škofij, toda upiranje posameznih rodov, zlasti Jadvingov, zoper novo vero, izguba samostojnosti vsled podjarmljenja pod nemško oblast, vse to je izpreobrnjenje zelo oviralo, nazadnje popolnoma onemogočilo. Upori in strankarstvo je povsod začelo prihajati na dnevni red.

Zasedel je za Miečislavom prestol Boleslav Hrabri in z njim je mlada poljska kneževina stopila v novo dobo. Poljski junak je v drznih bitkah slavno popravil, kar je prednik zagrešil. Otresel se je nemškega jarma in mesto podanika je postal nemškemu cesarju dober prijatelj, narodu je dal ustavo, in svoj rod uvrstil med evropske vladarske rodovine.

Cesar Oton III. je na nekem potovanju spoznal priprostega, ponižnega Adalberta. Resen in pobožen, a še mlad duhovnik je še le nekaj let poprej postal škof v Pragi. V svoji vnemi za dušni in častni blagor svojega ljudstva je vse svoje moči zastavil, da bi iz samonavedez-kristjanov, pobožne, v veri utrjene vernike napravil. Toda zastoj: ni izdal njegov lastni, dober vzgled, zaman je bilo vse pridigovanje, opominjevanje, napeljevanje k čednosti in krščanskemu življenju. Nemoralnost, mnogoženstvo, kupčija s sužnji, čarovanje se je povsod širilo med plemenitaši, kakor medpriprostim ljudstvom.

V skrbi za svoje lastno zveličanje se je pobožni škof slednjič podal na spokorno potovanje v Je-

ruzalem. Prišel je samo do Rima. Od tam se je na papežev nasvet podal v samostan na Monte Casino, in tam osial pet dolgih let, v spokornosti, ponižnosti in pokorščini vzgled vsem drugim menihom. L. 993 se je na izrečno povelje papeža Janeža 16. vrnil v Prago domov. Čehi so ga slovesno, z vsemi mogočimi častmi sprejeli, a na poboljšanje, ki so mu ga obljubili, so kmalu pozabili. Sveti škof je zato zopet zapustil Prago in šel v Rim. Tokrat se je sestal s cesarjem Otonom III., ki se ga je kot prijatelja z vsa ljubeznijo oklenil in ga prosil, da mu spreobrne paganske Pruse.

Potovala sta potem skupno na Francosko, kamor je Adalbert dobil vest, da so mu doma v Pragi tri duhovnike umorili. Globoko užaljen vsled te novice, je sklenil prepustiti Čeha njihovi usodi ter se podal naravnost na Ogrsko (najbrž v spremstvu cesarja Otona) in začel tukaj pridigovati paganom. V Ostrogonu je krstil madžarskega prestolonaslednika Vajko-ta, in je potem po več kot enoletnem bivanju med Madžari potoval proti severu k Prusom. Pot ga je peljala skozi Poljsko. Takoj v Krakovu ga je ljudstvo z navdušenjem sprejelo in z otroško pobožnostjo srkalo v se njegove besede in nauke. To ga je nagnilo, da se je tukaj dalje časa mudil. Od tukaj je vneti apostol Kristusov prehodil učeč skoro vsó Boleslavovo kneževino in prišel slednjič v glavno mesto samo. Boleslav ga je poln veselja in hvaležnosti

Kmetsko-zadružništvo in banke.

V vojski so zatemneli marsikateri ideali strank, ki smo jih prej visoko čislali. Vsakdo se spominja, kak šum je nastal, ko so prvi krščansko-socialni politiki sprejeli pri akcijskih družbah, vzdržanih od velikih bank, upravnih mest. Gefmannu je odjedlo največ popularnosti, ko se je izvedelo, da si ustanavlja svojo banko in pri volitvah, ki so zanj končale neugodno, so nasprotniki ravno to okolnost najbolj, in z največjim uspehom izrabljali. Ljudske stranke so vedno strogo gledale na to, da njih vodilne osebe ostanejo neodvisne od velikega kapitala, ker so le v tem videle zadostno jamstvo, da jih branijo pred njih usuznojočo silo.

Upliv velikega kapitala na ljudske mase in na gospodarstvene razmere slabjših ljudskih slojev se v sedanji vojski nikakor ni zmanjšal, temveč povišal. Moč bank in velikega kapitala raste v neizmerenost ter ustvarja vedno večje kroge okoli sebe. In nihče si ne upa prav, ustavljati se temu velikanu. Pridelkom majhnega kmeta so se hitro nastavile najvišje cene, katere n. pr. pri poljskih pridelkih nikakor niso visoke. Izdelki industrialnih podjetij še nimajo najvišjih cen in zaman pričakujemo trenutka, da se razglasijo.

Po vojski se bo upliv velikega kapitala še povečal. Ker bo kmet po vojski moral začeti investirati za to bo rabil v veliki meri prostega, razpoložljivega, neodvisnega in kar je glavno, cenega kapitala. Vsled tega je nujno potrebno poskrbeti, da ne pride kmet v odvisnost dragih bank, ampak da ima njegovo zadružništvo samo za kmeta dovolj in cenega denarja na razpolago.

Cilji ubogih slojev in cilji velikega kapitala so si po svojem bistvu nasprotni. Za to je treba, da posebno krščanske ljudske stranke, ki imajo nalogo, ščititi uboge in varovati njih interese, ne zabredejo na kriva pota ter postanejo hlapci velikega kapitala. Ljudske stranke morajo skrbeti za moč kmetskega zadružništva, razvoj in prospeh bank ne spada v njih delokrog.

Kaj bo z mirom?

Nemški mirovni pogoji.

Nemški narodni odbor je imel, kakor se poroča iz Berolina, pod predsedstvom kneza Wedel sejo, v kateri so glede na mirovne pogoje Nemčije, sklenili sledeče:

1. Mir naj ne bo samo nemški mir, marveč mir zaveznikov Nemčije, ki zagotavlja, da bodo države, ki so v zvezi z Nemčijo, tudi še po vojski držale skupaj.
2. O ozemljih, ki so bila osvojena z orožjem, naj se odloči, upoštevajoč dejanski vojni položaj in pa nemške koristi. Pred vsem je treba popraviti meje, kakor zahteva strategija.
3. Prostost morja naj ne bo zagotovljena samo za nas, marveč za vse neangleške države.
4. Naše celotno dosedanje ozemlje in naša kolonialna posest naj se nam vrne.
5. Vojni odškodnini, ki odtehta naše žrtve, se ne smemo odpovedati.

sprejel in objel kot prijatelja svojega prijatelja cesarja Otona. Prosil ga je, naj zasede ravno takrat izpraznjeni nadškofijski sedež v Gnezznu. Adalbert se ni obotavljal. Pred očmi je imel veliko in sveto nalogo, pridobiti to za vse dobro sprejemljivo in nadarjeno ljudstvo popolnoma za Kristusa. Sprejel je ponujani nadškofijski sedež, poklical iz Rima benediktince in za nje v Tynecu ustanovil opatijo. Z njihovo pomočjo in z lastno neumorno delavnostjo se je hitro bližal zaželenemu cilju.

V kratkih treh letih se je spremenilo obličje poljske zemlje. S krščanstvom se je povsod širila o lika in omika med poldivjim, paganskim ljudstvom. Prej nomadski narod je zavzel stalna bivališča, zadovoljnost, priprostost, krščanska ljubezen in usmiljenje je kmalu izpodrinilo pagansko podivjanost in surovost. Po treh letih vnetega delovanja je svet škof smatral vero sv. Križa dovolj utrjeno, da lahko nadaljevanje na od njega položenem temelju prepusti drugim, ter je kljub vsemu odsvetovanju in prošnjam Boleslava in drugih plemenitašev zapustil svoj nadškofijski sedež, se vkrcal na ladjo in jadral proti severnemu morju oznanjevat paganskim Prusakom sveti evangelij.

Pa kmalu se je njegov naslednik nadškof Gaudencij, ki ga je spremljal, vrnil z žalostno vestjo, da je neumorni, vneti apostol Kristusov postal žrtev zavratnega umora. Ravno je pristopil k oltarju, da bi

Mirovni pogoji sovražnikov.

„Rusko Slovo“ poroča: Odgovor četverospornazuma Wilsonu bo obsegal sledeče tri predpogoje:

1. Osrednji velesili morata vse svoje armade umakniti iz vseh zasedenih sovražnih ozemelj.
2. Mir se mora skleniti na takih temeljih, ki zagotove resno in zanesljivo jamstvo miru in spoštovanje novega reda.
3. Svoboda in neodvisnost malih dežel mora biti zagotovljena. Zahtevati se morajo taka jamstva, ki v bodoče onemogočijo tak napad, kakoršnega je izvedla Nemčija proti Belgiji in Avstriji proti Srbiji.

K odgovoru sovražnikov.

Kakor se je že poročalo, je dne 5. t. m. izročil ameriški poslanik našemu zunanjemu ministrstvu odgovor četverospornazuma na našo mirovno noto. Besedilo odgovora smo že svoječasnno priobčili razven enega odstavka, kojega besedilo je bilo takrat nejasno. Ta odstavek je po sedanji uradni objavi naslednji:

„Kar se tiče preteklosti, je nemška mirovna nota prezrla vsa dejstva, dejanja, številke, ki dokazujejo, da sta Nemčija in Avstrija vojsko hoteli, povzročiti in napovedati. V Haagu je bil nemški zastopnik tisti, ki je zavrgel vsak predlog o razorožitvi. V juliju 1914 je bila Avstrija tista, ki je, potem ko je Srbiji poslala brezprimeren ultimatum, tej napovedala vojsko kljub takoj doseženemu zadoščenju. Osrednji sili sta nato zavrnila vsak poskus četverospornazuma, da se doseže mirna rešitev krajevnega spora. Ponudba konference od strani Anglije, francoski predlog mednarodnega odbora, prošnje ruskega carja do nemškega cesarja za razsodišče, med Rusijo in Avstrijo na predvečer sovražnosti dosežen sporazum — na vse te poskuse Nemčija ni odgovorila in se ni ozirala na nje.“

Novo rusko ministrstvo.

Trepov odstopil. — Knez Galicin ministrski predsednik.

Petrograd, 9. januarja.

Ministrski predsednik in prometni minister Trepov ter naučni minister grof Ignatiev sta v pokojena. Senator in član državnega sveta knez Galicin je imenovan za ministrskega predsednika. Senator Kulčitsky je dobil vodstvo naučnega ministrstva. Pomočnik v zunanjem ministrstvu Neratov je imenovan za člana državnega sveta. O Trepovem padcu krožijo različne vesti. Splošno se domneva, da je Trepov padel pri carju v nemilost. Na čelu ruskega ministrstva je bil komaj 46 dni. Prvotno je bilo razmerje med Trepovom in dumo povsem zadovoljivo. Ko je v dumi imel svoj za vojno hujskajoči govor in je naznanil, da je četverospornazum zagotovljen Rusiji posest Carigrada, se je zdelo, da bo razmerje med njim in dumo še bolj trdno. Toda ta vez se je iz raznih razlogov rahlo vedno bolj in bolj, dokler ni prišlo do resnega spora med ministrskim predsednikom in dumo. V zbornici so se dogajali razburljivi in hrupni prizori. Kar nenadoma se je duma odgledala. Vojaški in gospodarski položaj Rusije je postal od časa do časa slabši. Ko se je šele poleg tega raznesla vest, da je bil carjev zaupnik menih Rasputin umorjen, se je položaj Trepovega ministrstva docela zmajal.

Javnost, posebno izvenpetrograjska javnost, o pravih vzrokih Trepovega padea še ni natančneje poučena. Toliko se more reči, da je moral Trepov iti zavoljo ruskih notranjepolitičnih zapletitajev.

daroval sveto mašo, ko so ga divji pagani od zadaj napadli in njegovo plemenito srce prebodli s svojimi sulicami.

Kakor strela iz vedrega neba je ta vest pretresla Boleslava. Hotel je svojega in svojega ljudstva velikega apostola in dobrotnika imeti vsaj mrtvega, ako mu že ni bilo dano videti več živega. Poslal je zato k Prusom poslanca, da sveto truplo odkupijo in prepeljejo domu. Po paganski navadi so zahtevali Prusi toliko zlata, kolikor je tehtalo njegovo telo. Poslanci so plačali in se s sv. truplom vrnili na Poljsko. V Gnezznu so ga med splošno žalostjo vernega poljskega ljudstva slovesno položili k večnemu počitku v nadškofijski cerkvi.

Mislili bi, da je s tem končana uloga, ki jo je mučeniške smrti umrli sv. Adalbert igral v zgodovini poljskega naroda. Toda ne!

Blizalo se je leto 1000 p. Kr. Povsod je šla že čudna vest, da bo takrat konec sveta. Strah, pa tudi dobrodelni spokorni duh je zavladal med takrat živječimi. Tudi cesar Oton se ni mogel otresti nekega strahu in negotovosti vsled teh vesti. V globoki ponižnosti, bosonog je romal v Gnezznu na grob sv. Adalberta, da mu kot nekdanjemu prijatelju izkaže spoštovanje in čast in si zagotovi njegovo pomoč in priprošnjo. Njemu na čast je nazadnje priredil slovesne viteške igre, med katerimi je junaškega kneza Boleslava kot zvestega zaveznika sv. rimsko-nem-

Duma in Trepov.

Med dumo in ruskim absolutizmom se vrši že več let huda, tiha borba. Svobodomiselni elementi v ruski dumi se z vsemi sredstvi borijo proti absolutizmu, a ker je dvorna stranka še vedno premočna, da bi jo mogli njeni nasprotniki premagati, za to — vedno in neprestano navskrize med dumo in vlado. V Rusiji so nameravali po nemškem vzorcu upeljati splošno službeno dolžnost. Trepov je zahteval od dume pooblastilo, da sme ta načrt vlada po svoje izvesti. Večina dume je bila pa odločno proti temu. Poslanec Miljukov je izrazil v eni zadnjih sej: „Vlada je pričela odkrit boj z dumo. Postopanje vlade z dumo je svetohlinsko. Vemo, da se bo duma kmalu poslala domov. A danes že lahko rečemo, da duma ne stopi s svoje pozicije. Svarim pa vlado, da naj nikar ne zamenja dume s poulično drubaljo.“

Notranjepolitični položaj je postajal v Rusiji vedno opasnejši in tako so morali Trepova zamenjati z drugim možem, ki bo imel na dvoru več zaslonbe v boju z dumo.

Tako se glase poročila nemških listov. Koliko je resnice na tem, bo pokazala bližnja bodočnost.

Nové spremembe.

Listi poročajo, da se domneva, da se bode na ruskih vodilnih mestih zgodilo še več važnih sprememb. Sirijo se vesti, da pride zopet Sasonov do uplívnege mesta v visoki ruski politiki in da bo Stürmer imenovan za ministra notranjih zadev. Natančno lista novega ministrstva še danes, dne 11. januarja, ko to pišemo, ni znana.

Knez Galicin.

Novoimenovani ruski ministrski predsednik knez Galicin se še dosedaj ni mnogo pokazal na političnem pozorišču. Knez D. P. Galicin je član ruskega državnega sveta. Rodbina knezov Galicinov se šteje med carjevi rodbini enakorodne. Knez Galicin pripada ruski dvorni stranki, kateri je pripadal tudi Trepov. Še nedavno je 35 ožjih Galicinovih pristašev izstopilo iz skupine parlamentarne desnice in je pod vodstvom kneza Galicina ustanovilo novo parlamentarno skupino.

Najvišje cene za goveje in telečje meso.

Stajersko cesarsko namestništvo je določilo za celo stajersko deželo, izvzemši mesto Gradec, sledeče najvišje cene za goveje in telečje meso. Te cene morajo biti javno nabite v vsaki mesnici in sploh povsod tam, kjer se prodaja goveje in telečje meso.

Goveje meso: Za 1 kg govejega mesa, izvzemši meso 3. kakovosti in sicer: Meso prednjih delov s privago 6 K, meso zadnjih delov 6 K 40 v. To meso se sme prodajati samo s privago, ki znaša za meso prednjih delov 15%, za meso zadnjih delov 20%. Za 1 kg mesa za pečenko s kostmi vred, toda brez privage 7 K 20 v. Za 1 kg drugega, ne zgornj navedenega govejega mesa 6 K. Za 1 kg govejega mesa 3. kakovosti so cene za 1 K nižje.

Telečje meso: Za 1 kg telečjega mesa za zrezke brez kosti 7 K. Za 1 kg telečjega mesa zadnjih delov 5 K 40 v. Za 1 kg prednjega telečjega mesa 5 K. Za 1 kg telečje glave z jezikom in možgani 2 K 40 v. Za 1 kg telečje glave brez jezika in možgan 2 K. Za 1 kg osnaženih telečjih nog 40 vin. Za 1 kg drugega, ne gori navedenega telečjega mesa 5 K.

Goveja drobovina: Za 1 kg pljuč 1 K 75 v. za 1 kg jeter, srca, slezene 2 K 40 v. za 1 kg govejih možgan 2 K, za 1 kg ledvic 2 K 50 v. za 1 kg govejega jezika 4 K, za 1 kg kravjega vimena

škega cesarstva odlikoval s kraljevsko častjo in ga celo s svojo lastno dragoceno krono venčal za poljskega kralja.

S tem zgodovinsko važnim dogodkom je takorekoč sv. Adalberta grob postal zibelka poljskega kraljestva in ustave. Le to je škoda, da so prihodnji yiharni časi poljsko zemljo oropali dragocenih ostankov velikega apostola Poljakov.

Češki knez Bratislav je leta 1039 vdrl na Poljsko, pridrl v Gnezen in vzel od tam visoko česčene kosti, ki jih je potem zakopal v Pragi v cerkvi sv. Vida.

S tem je poljski narod sicer bil oropan telesa svojega najslavnejšega apostola prave vere, a njegov plemeniti duh je živel naprej med ljudstvom — med knezi in škofi. Poljski narod pa, ki je nekdanje tako verno poslušal njegove evangelijske nauke, se je pretekle dni zopet otresel stoletnih suženjskih okov in kot krščanska, samostojna država stopil ob stran svojih osvoboditelj. Še dandanes poljski narod ni pozabil svojega velikega škofa, po katerem mu je došla luč prave vere, ob katerega grobu je bil kronan njegov prvi kralj. Še dandanes spoznava z isto ljubeznijo in neustrašenostjo sv. katoliško vero, v kateri ga ni mogla omajati ne rusko nasilno razkolništvo, ne stoletno trpljenje.

nekuhanega 1 K, kuhanega 1 K 40 v, za 1 kg blekov, osnaženih 70 v, osnaženih v kuhanih 1 K.

Telečja drobovina: Za 1 kg telečjih pljuč in srca 2 K, za 1 kg jeter 3 K, za 1 kg možgan 1 K 80 v, za 1 kg jezika 2 K in za 1 kg ostale drobovine 50 v.

Zoper tozadevne prestopke je določena denarna globa do 5000 K, ali pa kazen zapora do šestih mesecev.

Rumunsko bojišče.

Najnovejši dogodek zadnjih dni na rumunskem bojišču je padeč rumunske trdnjave Focsani, ki leži severno od mesta Rimnicul-Sarat. Dne 8. t. m. so Falkenhaynove čete vkorakale v mesto. Naslednje dni so naši izvojevali severovzhodno od mesta Focsani ob Putni lepo zmago nad Rusi in Rumuni. Po večdnevni bitki so jih premagali in vrgli ob izlivu Putne na vzhodni breg reke Seret. Tako so naše čete na dveh mestih dospele do Sereta. V dolinah Ojtoz, Susita, Casinu in Trbtosul so dospele čete na dvojvode Jožefa po neprestanih bojih in po zavzetju nekaterih oporišč, ki so jih Rusi trdovratno branili, že v bližino moldavske doline ob srednjem Seretu. Na rumunski ravnini južnovzhodno od mesta Focsani razen obstreljevanja mesta Galac nič posebnega.

Zavzetje mesta Focsani.

Dne 8. januarja so naše čete zavzele rumunsko trdnjavo Focsani. Z osvojitvijo trdnjave Focsani je boj za seretsko črto prekoračil svoj višek; sedaj ko je padlo to najvažnejše mostišče, ki je varovalo dohode k spodnjemu Seretu, se naš napad lahko prenese tudi tu do seretskega odseka, ki je že po naravi zelo pripraven za obrambo med izlivom Trtosula in utrjenega prostora pri Namolozu.

Levo krilo celotne napadalne skupine je v dolini Oitoz prišlo do Onesci; središče pa je stopilo po osvojitvi gorskega pobočja Magna Odobesci na obeh straneh Bolotesti v dolino Putne in je dalje južno nadaljevalo zasledvanje proti ovinku Putne med Faurei in Restoaca proti koncu vzhodnega pasu trdnjave Focsani; tu je zelo močvirnato ozemlje, katero bo treba deloma severno, deloma južno obiti. Dne 9. januarja je bil sovražnik med izlivom Putne in mestom Focsani vržen onstran Sereta. Tako je naša armada tudi na tem prostoru dosegla Seret. S tem, da je dosežen Seret, je dovršena prva strategična, zemljepisna in politična naloga v Rumuniji.

Petdnevna bitka pri Putni.

O bojih od dne 4. do 8. januarja govori poveljstvo IX. armade: Sovražnika smo morali napasti v postojanki, ki je že po naravi močna, dobro utrjena, katere glavna dela sta tvorili mostišči Fundeni in Focsani. Ko so bile končane napadalne naprave, smo dne 4. januarja vzeli predpostojanke in spravili naše divizije v mostišče Fundeni. Dne 6. januarja se je izvršil v velikem osnovani, z močnimi silami izvedeni ruski protinapad v širini 25 km. Na črt Rusov je bil prebiti središče IX. armade. Izjaval se je ob vstrajnem odporu naših čet in napadalni sili preizkušenih bataljonov, ki so sovražnika ustavili in sklenili vrzel, ki jo je napravil sovražnik z začasnimi uspehom. Tako se je mogel naš napad dne 7. januarja nadaljevati. Pod generalnima majorjema Mullerjem in Meinsom ter podmaršalom Göingem boreče se nemške in avstrijske čete so vdrle v postojanko pri Focsani in prodrle globoko čez drugo črto, med tem ko so istočasno nemške gorske čete vrgle sovražnika iz gorskih gozdov gore Odobesti. S tem je bila bitka odločena. S tem je bila ta važna bitka odločena. Središča in levega krila postojanke ob Milcovu ni bilo več mogoče držati. Dne 8. januarja je padla trdnjava Focsani in ves desni breg Putne v naše roke. Poleg težkih krvavih izgub je žrtvoval sovražnik še 99 častnikov in 5400 mož na vjetnikih, kakor tudi 3 topove in 10 strojnih pušk.

Borba za Galac.

Listi poročajo: Galac obstreljujejo naši z najtežjimi topovi že 80 ur z juga in iz Dobruče. Izbruhnili so že veliko požarov. Električna zveza je prekinjena. Pričakujejo, da bo trdnjava vsaj varovala krilo ruske protiofenzive. Operacije vodi ruski general Brusilov sam in postajajo vedno obsežnejše. Rumunska vojska postaja odločilna, ker mora Rusija že braniti del lastnega ozemlja. V Galacu poveljuje ruski general Saharov. Trdnjava je s strelivom in s topovi dobro preskrbljena.

Galac.

Zmagovite Mackensenove čete se bližajo vedno bolj Galacu. Z vojaškim oziru je mesto Galac še važnejše kot Brajla ali Focsani, ki leži na kolenu Donave, predno se ta obrne proti vzhodu (blizu izliva Sereta v Donavo). Galac, ki šteje 75.000 prebivalcev, je vojno pristanišče rumunske donavske flote. Mesto je utrjeno; kralj Karel je namreč zgradil na se-

verozapadni strani 15 km dolgo črto permanentnih utrdb, ki bi naj branile mesto proti ruskemu napadu. Te utrdbe so seveda za sedanje dogodke brez pomena, kajti sovražnik se bliža od juga in jugozapada. Pač pa so Rusi in Rumuni Galac tudi v tej smeri utrdili in ker leži mesto na za obrambo jako ugodnem ozemlju, tvori največje in najmočnejše južno oporišče rusko-rumunske obrambne črte ob reki Seret.

Rusko bojišče.

Zadnji čas se opaža živahnejše bojno delovanje na severu na črti Naroško jezero—Dvinsk—Mita-va. Rusi dan za dnevom brezuspešno napadajo tamonje nemške postojanke. V sedmograškem obmejnem gorovju se vršijo kljub snegu in slabemu vremenu neprestani boji za posamezne postojanke.

Italijansko bojišče.

Iz italijanskih uradnih poročil posnamemo, da se vršijo na raznih južnotirolskih bojnih odsekih živahni artilerijski in infanterijski boji. Naši so dne 9. t. m. zavzeli prednjo italijansko postojanko na gori Cima d'oro, pozneje pa smo jo zopet prepustili sovražniku. Tudi na Krasu je bilo artilerijsko delovanje od časa do časa dokaj živahno.

Poročila iz Švice pravijo, da se Cadorna prav resno pripravlja na ofenzivo na Krasu, ki bi se naj začela še pred spomladjo. Italija se na bodoče boje zelo vstrajno pripravlja. Te dni sta bila vpoklicana letnika 1874 in 1875.

Velika Cadornova ofenziva še pred spomladjo?

Iz Lugana se poroča, da se Cadorna pripravlja na veliko ofenzivo na naši fronti, katera bi se naj pričela še pred letošnjo spomladjo. Ko je nedavno bil Cadorna v aydijenci pri ministrskem predsedniku, se je o tem govorilo. Nekateri poslanci, ki so bili navzoči, so stvar izblebetali in je tako cela reč prišla v javnost.

Pod orožje so vpoklicani oproščenci letnikov 1874 in 1875.

Padli italijanski častniki.

Od izbruha vojske notri do sedaj znašajo italijanske izgube: Padlo je 11 generalov, 121 polkovnikov in podpolkovnikov, 209 majorjev, 1057 stotnikov, 938 nadporočnikov in 3405 poročnikov.

General Baldisera umrl.

V Florenci je dne 9. jan. umrl vpokojeni generalni poročnik Baldisera, znan iz italijanske vojske proti abesinskemu cesarju Meneliku. Ko so namreč Italijani v bitki pri Adu od Menelika bili tepeni, je Baldisera kot naslednik generala Baratierija rešil italijansko naselbino Eritreja za Italijane. Baldisera je bil sin avstrijskega uradnika in se je v letih 1859 in 1866 kot avstrijski častnik boril proti Italiji po miru leta 1866 pa je vstopil v italijansko armado.

Francosko bojišče.

V Flandriji in ob Mozi boji s topovi in minami. Severno od Yperna je bil sovražni napad odbit, pri Beaumontu so Francozi zasedli sprednji, sovražniku izpostavljeni del nemškega jarka.

Macedonsko bojišče.

Razen spopadov ob Strumi nobenih bistvenih dogodkov. Četverosporazumova posvetovanja v Rimu so baje macedonskemu bojišču prisodila večjo važnost za razrešitev celega evropskega vojnega položaja, kakor se je zlasti od angleške strani sodilo do sedaj. Tudi Italija namerava bolj energično poseči v balkansko vojno ter se pripravljati v Valoni za vojno podvzetje v Albaniji spomladi tega leta.

Grčija.

Ententne države: Francoska, Anglija, Rusija in Italija so izročile dne 9. januarja zjutraj grški vladi ultimatum, v katerem zahtevajo, da tekom 48 ur sprejme v notih od dne 31. decembra stavljenе skupne zahteve.

Angleški glasovi.

„Times“ hoče vedeti, da so vsled zadržanja grške vlade in vsled njih izjav na zadnje noto entente

četverosporazumovi ministri v Rimu sklenili novo noto ter jo odposlali v Atene. Natančni pogoji te note še niso znani. Smatra se pa, da zahteva takojšnje izvršitev vseh prej formuliranih zahtev. Grška vlada mora tekom 48 ur naznaniti, da je pripravljena, te pogoje sprejeti.

Francoski glasovi.

Francoski listi izražajo veliko veselje, da je prva posledica rimskega vojnega posvetovanja skupni in krepki nastop proti grškemu kralju Konstantinu, ki hoče z dolgimi spomenicami preprečiti vse četverosporazumove načrte. Nadalje povdarjajo kot posebno važno, da se je Italija brez pridržka pridružila tem korakom ter na ta način podprla neobhodno potrebno vlogo v dejanjih v četverosporazumovih vrstah v diplomatičnem in vojaškem oziru. — Končno še listi povdarjajo, da bodo vse diplomatične zveze med četverosporazumom in Grčijo pretrgane, ako kralj Konstantin ne sprejme ultimata v danem roku. General Sarraill bo za varnost svojih čet v vsakem oziru ukrenil potrebno.

Italijanski glasovi.

Iz Lugana se dne 10. jan. poroča: Italijansko časopisje ne zastopa glede četverosporazumovega ultimata, postopal vojaški zoper grškemu kralju vdane lišče, objavlja francoska in angleška poročila, ki pravijo, da se je na vojnem posvetovanju v Rimu 6. jan. sklenilo sporazumno postopati proti Grčiji.

Blokada Grčije poostrena?

„Times“ poročajo: Ni še določeno, ako bo četverosporazum v slučaju, če bi Grčija ne sprejela ultimata, postopal vojaški zoper grškemu kralju udane čete, pač pa se namerava blokado Grčije še poostri.

Četverosporazumove čete zapustile Atene.

Iz Londona se dne 9. januarja poroča: Da se izogne novim težkočam, je francoski admiral danes zjutraj umaknil svoje mornariške čete, ki so stražile mestno hišo v Pireju, nazaj na ladje, tako da je mesto sedaj brez četverosporazumovih čet. Zveza med Grčijo in četverosporazumovimi vojnimi ladjami je sedaj popolnoma pretrgana.

Proti Grčiji z orožjem.

Iz Rima poročajo: Ententna konferenca je sklenila nastopiti proti Grški z orožjem. Italija se bo morda na tej akciji desinteresirala.

Mobilizacija grške armade končana?

Italijanski list „Secolo“ zagotavlja, da je mobilizacija grške armade popolnoma končana.

Politične vesti.

Skupni ministrski svet. Na Dunaju se je dne 10. jan. vršil pod predsedstvom grofa Černina skupni ministrski svet. Udeležili so se ga: vojni minister Krobatin, skupni finančni minister Burian, ogrski ministrski predsednik Tisza, ogrski poljedelski minister Ghijllany, ogrski finančni minister Telesky, vodja ogrskega prehranjevalnega urada Kürthy, avstrijski ministrski predsednik Clam-Martinic, avstrijski finančni minister Spitzmüller in prehranjevalni minister Höfer. Poleg važnih političnih vprašanj, se je pred vsem razpravljalo o vprašanju glede preskrbe z živili za celo državo.

Politična posvetovanja na Dunaju. Dne 11. t. m. je ministrski predsednik grof Clam-Martinic pričel posvetovanja s strankami radi ureditve ustavnega življenja v Avstriji. Prvi so prišli na vrsto zastopniki nemškega Nationalverbanda Gross, Damm, in Wolf, kateri so mu oficijelno izročili znane nemške zahteve. Ministrski predsednik jim je odgovoril, da je vlada odločena, osvoboditi pot za skorajšno in uspešno parlamentarno delovanje. Treba je še le izpolniti nekatere pogoje in dobiti jamstva za ugodno delovanje. Danes, dne 12. jan., je grof Clam-Martinic sprejel zastopnike Čehov.

Nemški krščanski socialci in Nationalverband. Dne 9. jan. se je na Dunaju vršilo posvetovanje pododbora Nationalverbanda z zastopniki krščansko-socialne stranke. Razpravljalo se je o vprašanju državnozborskega predsedstva. Zastopniki Nationalverbanda so izjavili, da Verband sedaj, ko dr. Sylvester ponovno izvolitev odklanja, kandidira dr. Grossa, kateri bi izvolitev sprejel. Krščanskosocialni zastopniki so izjavili, da je kandidatura za predsednika notranja Nationalverbandova zadeva, in da bodo krščanski socialci v tej stvari podpirali Nationalverband. Glavni predmet posvetovanj pa so bile skupne zahteve. Besedilo teh zahtev se je radi spremenjenega političnega položaja moralo nanovo določiti. Točka 6 o državnih upravi in preuredbi deželne avtonomije se je izpopolnila z oddelkom, ki določa ureditev okrožij na Češkem. Točka glede samostojnosti Galicije se je spremenila. Daljša debata se je razvila o nagodbi z Ogrsko. Podrobnosti o teh posvetovanjih se bodo naznanile pri razgovorih, ki se bodo vršili prihodnji teden.

Dr. Sylvester. „Salzburger Volksblatt“ poroča, da dr. Sylvester kljub zaupanju, ki mu ga je izrazil nemški Nationalverband (drugi trdijo, da mu se sploh niso izrekli zaupanja), ne bo umaknil svojega odstopa. Sedaj objavljajo dunajski listi informacije, iz katerih je razvidno, da je dr. Sylvester odklonil zopetno izvolitev za predsednika državne zbornice, ker je menil, da ga bo nemški Nationalverband izvolil za načelnika. V Nationalverbandu je namreč nastal odpor proti dosedanjemu načelniku dr. Grossu, kateremu očitajo, da je v sedanjih važnih časih vendarle preveč nespreten, vedno ostrejši in zato so nekateri napravili načrt, da se naj dr. Grossa kar kratkoma zamenja za dr. Sylvestra in tega zopet za dr. Grossa, ali z drugimi besedami: dr. Sylvester naj postane načelnik Nationalverbanda, a dr. Gross pa predsednik zbornice. Čim pa se je dr. Grossovo ime pojavilo v javnosti kot ime kandidata za predsedniški stolec, so Nemci takoj spoznali, da je stvar brezupna. O dr. Grossu niso hoteli slovanski listi nič slišati in tudi socialdemokrati so ga energično odklonili, kajti dr. Gross ne uživa v parlamentu prav nobenih simpatij. Tako ostane dr. Gross ohranjen Nationalverbandu, dr. Sylvester pa je ostal na cedilu. Sedaj mu nekateri listi svetujejo, da naj svojo odpoved kratkoma prekliče.

Resnične besede. Praška „Union“ zaključuje svoj uvodnik pod naslovom „Na krivi poti“, v katerem govori o nevarnem narodnem šovinizmu, ki je zopet začel dvigati glavo nad avstrijskimi Nemci, z naslednjimi tehničnimi besedami: „Nasproti tem bojnim klicem moramo tem krepkejšo povdarjati, da vodi le ena pot do rešitve narodnega miru v monarhiji in ta pot je najstrožja izvedba narodne enakopravnosti. Vsak poskus, da se prevrže § 19 državnih osnovnih zakonov, bo povzročil le nove spore. Ravno tekom vojne je podala Avstrija najprepričevalnejši dokaz moči kot država. Kljub temu pa označujejo posamezni politiki monarhijo kot „težko bolno“ ter ji ponujajo zdravila, ki bi mogla povzročiti ravno nasprotno, nego jo utrditi. Upajmo, da ostanejo vsi ti načrti samo pobožne želje in da bodo imeli merodajni krogi pri vseh svojih korakih samo blagor vseh pred očmi ter se bodo varovali enostranosti, katero jim hočejo sugerirati.“

Nova avstrijska državna misel. Vsak dan doživimo nekaj novega. Graška „Tagespost“ z dne 10. jan. razglasa, da avstrijska državna misel zahteva izločitev Galicije iz tesnejše zveze Avstrije. Po našem nemerodajnem mnenju gre to že predalet! Državna misel je za nas le to, kar je za obstoj in razvoj države absolutno potrebno, in vsakdo bi se moral kaznovati, ako ni za državno misel. Da bi kaznovali in zaprli, ker nočem izločiti galiskega kamna iz habsburške krone, ampak ker želim močno, nezmanjšano in kolikor mogoče enotno Avstrijo, to je bilo vendar le absurdno! Take reči bi se naj ne pripuščale, ker sicer bodo pojmi nazadnje strahovito zmešani in izgubljen bo jasn pogled za prave potrebe habsburške monarhije. Povdarjati je treba, da nas pri preureditvi Avstrije smejo voditi le avstrijski in nobeni drugi oziri.

Neprijetni spomini avstrijskih parlamentarcev na Budimpešto. „Narodni Politika“ poroča: Poslanci, ki so s predsednikom avstrijskega državnega zbora, dr. Sylvestrom, prišli h kronanjskim slavnostim v Budimpešto, nikakor niso navdušeni po sprejemu, ki so ga doživeli v Budimpešti. Pritožujejo se, da se tam ni nihče brigal za nje in da tudi dr. Sylvester ni prišel v dotiko z nikomur, tako da ni mogel niti odpraviti svojega govora, s katerim je nameraval pozdraviti ogrske parlamentarce. Poslanci so morali stanovanje in hrano plačati zelo drago. Za prenočitev v hotelu se jim je zaračunilo po 105 kron, za vožnjo s kolodvora do hotela ali pa od hotela do mosta pa po 100 do 200 kron. O cenah, ki so jih plačevali za obed in večerjo pa se ne da niti govoriti. — Madžarska viteška prijaznost in vljudnost napram avstrijskim tovarišem!

Ogrski Nemci cesarju. Ogrski Nemci so po predsedstvu ogrske nemške ljudske stranke poslali cesarju Karlu spomenico, v kateri mu izražajo svojo udanost in zvestobo ter prosijo božjega blagoslova za njegovo vladanje. Med drugim povdarjajo, da je dva milijona Nemcev na Ogrskem izvzemi sedmograške Sakse, brez zastopstva v ogrskem državnem zboru in da vsled tega teh dveh milijonov državljanov pri kronanju ni bilo zastopanih.

Odstop španskega ministrstva. Španski kabinet je vsled težkoč, ki so nastale kot posledica Wilsonove note, vsled parlamentarnih zapletitvev in vsled mednarodnih dogodkov, demisioniral. Kabinet bo najbrže vendar še ostal, ker je kralj izrekel vladi svoje polno zaupanje. Ministrski predsednik grof Romanones je izjavil, da bo celo ministrstvo ostalo v službi. — O španski ministrski krizi poroča „Berliner Tagblatt“, da je bil vzrok krize ne-

ugoden položaj državnih financ. Kabinet je že pred kratkim nameraval odstopiti, ker ni mogel rešiti začasnega proračuna. Tedaj se je se posretilo doseči med strankami sporazum in tako tudi odstraniti pretečo krizo. Ministrski predsednik se je v zadnjem času moral opetovano braniti zoper napade radi svoje nevtralne politike. Grof Romanones ima glede te točke baje veliko večino obeh zbornic za seboj.

Tedenske novice.

Cesar Karel in avstrijski Slovani. „Agramer Tagblatt“ piše tako o stališču Slovanov v monarhiji napram novemu vladarju: „Cesar-kralj Karel je študiral kot mladenič v Pragi in bival kot častnik med Čehi in Poljaki. V vojni se je približal ljudski duši jugoslovanski. Govori češki in poljski, hrvatski in slovenski. Spoznal in ocenil je slovanske narode v monarhiji in ve, kako neobrabna moč so baš ti neobrabljeni narodi v njegovi državi. Ali bode cesar in kralj Karel hotel imeti ta skriti, veleporabni zaklad habsburške monarhije? Ali ga bode porabil državi v primerno korist? Slovani v monarhiji se tega nadejajo. Jugoslovani v državi in hrvatsko ljudstvo na čelu jim verujejo v to. Kaj bo prinesla bodočnost vladarju in njegovim narodom? Samo dobrega ne, a samo slabega pa tudi ne. Cesarja-kralja čakajo težke skrbi, narode habsburške države tudi. Mir še ni prisiljal, ne čutimo še njegove bližine. In kadar se sklene, prično se stoprav skrbi: zanj in za narode v monarhiji. A naj prinese bodočnost že karkoli, dobro in slabo — le to kličejo Slovani habsburške države, Jugoslovani v monarhiji, hrvatsko ljudstvo z jasnim, ognjevitim navdušenjem: Tudi v bodočnosti Ti bomo zvesta opora, kakor so bili zvesti naši očci in mi Tvojim dedom. Blago in kri za cesarja in kralja Karela!“

Nadvojvoda Maks v Cetinju. Nadvojvoda Maks je dne 10. januarja s svojim spremstvom došel v Cetinje. Sprejel ga je avstrijski vojaški guverner Weber, črnogorski metropolit Mitrofan, občinski zastop in številni črnogorski velikaši.

Peto vojno posojilo 4½ milijarde. Iz Dunaja se poroča: Na peto vojno posojilo se je podpisalo v Avstriji, kolikor je dosedaj ugotovljeno, 4.412 milijonov, torej okrog 4½ milijarde kron. Končno veljavna svota še pa ni znana.

Vseučiliški profesor dr. Rajko Nachtigall je pozvan za člana komisije, ki naj določi Albancem enoten književni jezik. Tega Albanci doslej nimajo.

Socialdemokratski poslanec Hilari umrl. Na Dunaju je dne 9. januarja po daljšem hiranju umrl štajerski socialdemokratski poslanec Julij Hilari, bivši tajnik zveze kovinskih delavcev na Štajerskem. Hilari je pri volitvah za deželni in državni zbor večkrat kandidiral v spodnjestajerskih volilnih okrajih in v mestu Maribor.

Slovenskega imena ni maral. Inženirju Otonu Potschiwuschegg (Počivaussek), doma iz slovenske Dravske doline na Štajerskem, sedaj v dalmatinski državni službi, je nižjeavstrijsko cesarsko namestništvo dovolilo, da sme svoje slovensko ime spremeniti v Oton Schöber.

Pod sneženim plazom. V gorovju Radstadtsketa je sneženi plaz zasul hčerko graškega vojaškega poveljnika generala Martinyja. Ponesrečenko so potegnili mrtvo izpod plaza. Bila je edini otrok staršev, ki so vsled te nesreče zelo potrti.

Poroka. V baziliki Matere milosti v Mariboru se je v sredo, dne 10. januarja poročil c. in kr. vojaški zdravnik, sanitetni šef in vitez Franc Jožefovega reda dr. Anton Heric, doma iz Vučje vasi na Murskem polju z gospodično Ludmilo Kula, učiteljico iz Dunaja. Poročil ju je ženinov brat o. Gracijan Heric. Župnik mariborske predmestne slovenske župnije o. Kalist Heric je ženinov stric. Novoporočencema: Bilo srečno!

Odlikovanje. Z bojišča se nam piše: Računski podčastnik I. razreda Albert Medvešek od 3/87. vojne stotnije je bil odlikovan za izredno hrabro-stno obnašanje pred sovražnikom s srebrno hrabrostno kolajno II. razreda.

Občni zbori naših društev. V mirnem času je zimska doba čas občnih zborov naših izobraževalnih društev. Vojska pa nam je vzela mnogo najboljših moči in radi tega društveno življenje v ve- čini naših društev in mladinskih zvez spi. Po na-

sem mnenju to mrtvilo ni nikjer opravičeno. Gotovo se najde v vsaki župniji kaka oseba, ki bi poskrbela, da se društvo vsaj toliko oživi, da bi se sklical občni zbor, se izvolil odbor, pobrala udni-na in da bi se doma ostali udje posluževali društvenih knjižnic in čitali časnike, ki jih ima društvo naročene. Ko bo prišlo do miru, bo na vseh koncih in krajih toliko dela, da je najboljša, ako se društva že sedaj oživi in si napravi načrt za bodoče delovanje. Zavedne mladenke zberite svoje tovarišice krog sebe in dajte se vpisati v izobraževalno ali bralno društvo. Starši, skrbite, da bodo šoleodrastli mladeniči vstopili v domačo društvo, da tako ne pozabijo na svojo nadaljno izobrazbo. Učitelji in kateheti bi naj že v šoli v zadnjem letniku navajali mladino za vstop v društva. Mojstri pa bi naj od svojih učencev naravnost zahtevali, da redno zahajajo v društvo.

Zadružna Zveza. V dopolnilo svojega poročila o glavni skupščini Zadružne Zveze omenjamo, da se je volilo na njej le nadzorstvo. Nadzorstvo je ostalo povečini staro, nanovo so se volili le koroški kanonik Žel, ekonom šentvidskih zavodov (duhovnik) Markež, ljubljanski katehet Zaplotnik in profesor dr. Janko Šarabon. Med onimi, ki niso bili več izvoljeni, se nahaja upravni svetnik Ilirske banke odvetnik dr. Pegan. S to izvolitvijo so bili nekateri nezadovoljni, kojih govornik na skupščini je bil upravni svetnik Ilirske banke kanonik in deželni odbornik dr. Lampe. Kakor se čuje, je sedaj tudi nekaj članov načelstva in nadzorstva odložilo svoja mesta, med njimi upravni svetnik Ilirske banke ravnatelj Traven. — „Slovenec“ z dne 10. januarja t. l. opravičeno piše: „Naš list v interesu gospodarskega napredka našega naroda obžaluje ta spor pri naši centralni zadružni organizaciji, ki obsega vse slovenske pokrajine, in le želi, da se ta gospodarska zadeva po medsebojnih stvarnih dogovorih čimprej poravnata, ker v teh u-sodnih dneh, ko se tudi slovenskemu narodu gre za „biti in ne biti“, je treba, da se Slovenci ne le po-litično, ampak tudi gospodarsko tesno združeni pri-pravimo ter da v imenu naroda ob dani uri vspešno branimo svoja prava.“

Slovensko-ogrske novice. „Novine“ poročajo: Trije vagoni kukra so prišli v Lendavo. Na karte ga razdelijo. — Rekviriranje se je dokončalo. Zad-nje dni se je samo 14 kil zrnja računalo na eno od-raščeno osebo na mesec, prle pa 16 kil. I kje se je 16 se moreta 2 kili še odračunati. — Vlomili so v D. Lendavi v vilo Fuss E. Ferdinanda, državnoga poslanika. Zganico i šampanjo so odnesli, obleke ne-so se dotikali. Sledovi kažejo na vojaške bočkore. — Pod oltar so skrili zrnje v Vratašancih ništerni kmeti. Do 4 metrov žita i pšenice so najšli tam oro-žniki. Kriveci so ešče nej odkriti.

Novo določbe glede bolniškega zavarovanja. Zbirka državnih zakonov prinaša dne 9. jan. 1917. nove določbe glede bolniške zavarovalne postave. Pričakovane dalekosežnejše preureditve posebno v organizatoričnem oziru in glede obsega zavarovalne dolžnosti, se bodo izvršile pozneje. Zavarovalni pri-spevki se precej občutno razširijo in sicer: V inte-resu našega naraščaja nujno zvišanje varstva mater in dojenčkov, da se podaljša porodnicam podporni prispevek od štirih tednov na šest tednov, da se u-vedejo obvezne tihe nagrade. Dalje se podaljša bol-niško-zavarovalna doba najdalje od 20 tednov na 26 tednov. Istotako se zviša primerno pogrebni prispe-vek. Istočasno objavljena cesarska naredba v zadevi premembe §§ 94 in 121 obrtnega reda stoji v zvezi z reformo bolniškega zavarovanja. In sicer se pri-ri z ozirom potom reforme bolniškega zavarovanja do-loženega podaljšanja podpore porodnic prepoved v-porabe porodnic pri dnevnem obrtnem zaposlenju od štirih do šestih tednov. Premembe § 121 obrtnega re-da stavijo končno te za zadružne bolniške blagajne veljavne posebne predpise tudi formalno v skladje s preosnovno bolniškega zavarovanja.

Prijave za dohodninski in rentni davek. Šta-jersko deželno finančno ravnanstvo razglasa, da se morajo prijave za dohodninski in za rentni da-vek, kakor tudi naznanila službodajalca o izplača-nih mezdah in plačah za davčno leto 1917 na-znaniti pri pristojni davčni oblasti najpozneje do 31. januarja t. l. Dohodninski davek mora napo-vedati vsak. Čegar letni dohodki znašajo več, ka-kor 2000 K, rentni davek pa vsak, čegar dohodki iz rent (aloženi denar) znašajo več kakor 1600 kron, ako jih že ni leta 1916 pri davčni oblasti napovedal rentnemu davku podvržene zneske. Služ-bodajatelji morajo prijaviti vse zneske, katere iz-plačujejo na leto svojim uslužbencem in ki znašajo letno več kakor 1600 K. bodisi v denarju ali v naturalijah. Kdor tekom leta 1917 dobi plačo pre-segajočo 1600 K ali pa se s plačo nad 1600 K priseli v Avstrijo, mora to tekom 14 dni javiti in za ostali del leta napraviti prijavo dohodninskega davka. Tozadevne tiskovine se dobijo pri vseh davčnih oblastih.

Amundsenov polet na severni tečaj. Nizozemski listi priobčujejo poročila o pripravah znanega raziskovalca severnega tečaja, Amundsena za nameravani polet na severni tečaj. Amundsen ima namen, spraviti ladjo, na kateri bo plul, kolikor le mogoče, daleč proti severnemu tečaju. Nadalje bo zgradil posebno letalo, na katerem bo napravil polet od ladje proti severnemu tečaju. To letalo bo zgrajeno tako, da se bo moglo spustiti tudi na površino morja, bo torej nekako morskotletalo. Vodstvo letala bo izročeno kakemu norveškemu zrakoplovcu, dočim bo Amundsen na letalu samo kot opazovalec. Da bo pa tudi za vse slučaje sam zmožen voditi letalo, se že sedaj prav pridno uri v tej stroki. Nadalje bo letalo tako zgrajeno, da bo imelo na krovu veliko množino bencina za motor in dosti živil.

„Daničar“ umrl. Dne 6. januarja je preminul v celovski deželni bolnišnici Iv. Lakner, visokošolec in član slov. katol. dij. društva »Danica«, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pokojnemu podeli Vsemogočni večni mir in obilno plačilo!

Sestra prof. Spinčiča umrla. Umrta je dne 9. jan. v Babiči Matulje posestnica Marija Babič, roj. Spinčič, sestra g. profesorja in narodnega zastopnika Vjek. Spinčiča v starosti 83 let.

„Veliki cesar“ je naslov 84 strani obsežni knjižici, ki mično in stvarno opisuje življenje in delovanje cesarja Franca Jožefa. Knjižica, ki je opremljena z lepimi slikami ter ob koncu opisuje nastop vlade novega cesarja Karela, se dobiva pri Fr. Petriču, mestnem učitelju v Ljubljani, pošta Vič—Glince pri Ljubljani. Izvod stane 1 K 20 v.

Gospodarske novice.

Minister Höfer o rumunskem žitu. Novi minister za ljudsko prehrano se je napram poročevalcu nekega lista o vprašanju, ali bo rumunsko žito odstranilo za spomlad 1917 pričakovano pčlost živil, izjavil sledeče: Nasli smo v Rumuniji žita in koruze in ni nobenega dvoma, da bomo deležni tega žita mi, Nemčija in druge naše zaveznice. Številke, ki so se dosedaj imenovali v javnosti, moram smatrati kot povsem neresnične. Vrhovno armadno poveljstvo bo koncem meseca januarja že imelo tozadevno končno veljavne številke. Ustvarila se je velika organizacija, da se žito zbira in spravi v skladišča. Glavna stvar pri tem je odvažanje žita v Avstrijo. Popravljenе železnice niso take, kakor v mirnem času. Vseh opustošenj se ni moglo in se jih tudi ne more popraviti. Glavna pot za prevažanje rumunskega žita je Donava. Ako ne bo do 14. januarja zamrznila — gre tukaj za staro izkušnjo — potem je upanje, da se bo moglo po Donavi doposlati velike množine žita. Po železnicah se žito že prevaža, čeprav se ni določeno, ali je žito namenjeno za Avstrijo ali Nemčijo.

Pritožbe iz ptujskega okraja. Iz ptujske okolice se vedno pogosteje slišijo pritožbe kmetskega valstva, da nekateri ptujski trgovci nečejo prodajati sladkorja, petroleja, soli, kave itd. drugače kakor če kupec prinese v zameno jajca, fižol, zaabelo, surovo maslo itd. Tem nerednostim je vendar enkrat že treba narediti konec. Nikjer v državi še ni prišel denar tako ob vso veljavo, kakor ga hočejo spraviti ti le ptujski gospodje. Vsak trgovec, ki skriva blago ali se iz kakoršnega si bodi vzroka brani prodajati vsakdanja potrebščina, zakrivi prestop po § 482 kazenskega zakona in se kaznuje v prvem slučaju z globo od 20 do 100 K, drugič se denarna kazen podvoji, v tretjem slučaju pa zgubi trgovec pravičo do obrti. Zato naznanite vsakega trgovca, ki ima blago, a se vam ga brani prodati za denar, na c. kr. državno pravdnistvo v Mariboru ter navedite tudi priče za to. Kako pridejo ubožnejši ljudje do tega, da si niti najneobhodnejših potrebščin kakor soli, petroleja itd. za težko prisluženi denar ne morejo nabaviti, ker nimajo na razpolago jajc in zabele; fižol trgovcem prodajati pa je itak strogo prepovedano.

Čemu so mi sladkorne karte? Od Šmarje ob Pesnici nam piše prijatelj: Take in slične besede kaj pogosto slišimo še sedaj med ljudstvom, osobito jih pa morajo poslušati osebe, večinoma učiteljstvo, kateremu je izročeno deljenje krušnih, sladkornih in drugih kart. Kakor znano, dobi vsaka družina toliko kart, kolikor šteje oseb. V našem šolskem okolišu znaša n. pr. število vsak mesec razdeljenih kart 1800, to se pravi, da rabimo mi mesečno 1800 kg sladkor-

ja. Res, da se je tukajšnjim trgovcem za ta mesec (poprej ne!) nakazala omenjena množina sladkorja, a vendar še so težkoče in neredi tukaj, ki bodo povzročili brezkoristnost mnogih kart. Naj navedem k temu le dva primera: Trgovec F. biva v občini Pesnica, a spada v šmarješki šolski okoliš, za katerega edino je tudi sprejel 600 kg sladkorja. Za Pesnico, ki pa spada skoraj vsa v jareninski šolski okoliš, je pa dobil potrebno množino sladkorja trgovec L., kot nam je sporočil preživljalni urad za mariborsko okoličje. Trgovec F. je bil sam mnenja, da ima on sladkor le za Pesničane, a ne za Šmarječane, tem bolj še, ker ga je o tem hotelo, seveda tudi pomotoma, prepričati županstvo občine Pesnica. Posledica tega je bila, da nam naš trgovec F. ni upal prodajati sladkorja. No, odkod pa naj kupimo manjkajočo tretjino nam določenega sladkorja? — Drugi primer: K trgovcem prihajajo po sladkor mimogredoče stranke bližnjih šolskih okolišev. Trgovec, ki biva ob kaki glavni stezi ali celo ob križišču večih stez, odda na tak način od svojega recimo 600 kg znašajočega sladkorja eno tretjino, t. j. 200 kg, tujcem. Posledica tega je dvojna: 1. Preostane trgovcem tujega šolskega okoliša 200 kg sladkorja, ker se je tamošnjih 200 oseb oskrbelo z našim sladkorjem. 2. Pri nas zapade 200 sladkornih kart in 200 oseb je brez sladkorja. — In komu se zategadelj mečejo polena pod noge? Trgovcem, ki nimajo nobenih natančno začetnih in predpisanih poti, kam in komu sladkor oddati: nadalje učiteljstvu, ki razpolaga le s suhimi kartami. Gotovo je priznati, da si naš mariborski okrajni preživljalni urad z vso vneto prizadevno ugodi ljudskim potrebam in je tudi oskrba ljudstva z raznimi živili tekom zadnjega meseca, odkar vodi ta urad g. komisar dr. Lajnšic, znatno izboljšana. Dale bi se pa odstraniti tudi tačasne težkoče s sledečo ukrenitvijo: 1. Vsak trgovec sme prodati sladkor edino-le strankam svojega šolskega okoliša, za kar se mu naj odkaže gotova skupina odjemalcev, bodisi po občinah ali po hišnih številkah. 2. Za vsak mesec se mu naj z enkratno pošiljativjo nakaže vsa potrebna množina sladkorja, kajti pri večkratni pošiljativji, kot v januarju, se nekateri že prvič preskrbi skoraj docela s sladkorjem, ostali pa morajo čakati prazni do druge pošiljativje. 3. Določi naj se v vsakem šolskem okolišu nadzorna komisija (ne le za sladkor, a temveč za vsa živila), ki bi nadzorovala, vodila, in na podlagi ljudskih želj ščitila vso oskrbo.

Svinjske kože. Letos imajo svinjske kože izredno lepo ceno. Mariborski usnjari in prekupci jih plačujejo po 2 K 40 v do 3 K 1 kg. Na kmetih hodijo prekupci od hiše do hiše in ponujajo samo 1—2 K za kg in si delajo velike dobičke.

Cenik za sadno drevje in trte kmetijske šole na Grmu: I. Sadno drevje: 1. Visoke jablane sledečih vrst: dolenski voščenska, kanadka, rumeni bellefleur, landsberška reneta, ananasova reneta, mašaneger, Baumanova reneta, gdanski robač, bobovec, Parkerjev kosmač, čelini, charlamowsky in šampanjska reneta. Cena za drevo 1,20 K, izbrana drevesa 1,50 K. 2. Visoke hruške sledečih vrst: Josipina mehelnska, Dielovka, Hardyjeva (Gellertova) maslenka, williamovka, prezident Maas, Naghin in Weilerjeva mostnica. Cena za drevo 1,40 K, izbrana drevesa po 1,70 K. 3. Pritlične jablane sledečih vrst: kanadka, bellefleur, beli astrahan, beli poletni kalvil, beli zimski kalvil, car Aleksander, gravenstein, transparentovec. Cena pritličnim jablanam: 2-letne piramide po 2 K, dveletne palmete (špalirji) po 2 K. 4. Pritlične hruške sledečih vrst: Dielovka, hardenpontovka, guyotovka, avranška, williamovka, wienska. Cena pritličnim hruškam: dveletne piramide po 2 K, dveletne palmete (škalir) po 2 K. 5. Pritlične breskve sledečih vrst: kraljica Olga, zgodnja Luisa, kralj Humbert, surpass Amsden. Cena breskvam po 2 K. II. Grozdjiče (ribez): Visoka debelea po 1,50 K. III. Vrtnice: Visoke vrtnice v raznih vrstah in barvah po 1,50 K. IV. Trte: 1. Bille. širokolistna riparia, riparia portalis (dvo- in enoletne) po 6 v, pri naročilu od 1000 komadov so bile po 4 v. 2. Cepljenke, dobro ukorenjene in dobro zarasle na riparia portalis, sledečih vrst: traminec, beli burgundec, silvanec, veltlinec (rdeči), rulanec, kraljevina, bela žlahtina (španjol), rdeča žlahtina, portugalka, žametna črnina (kavščina), rdeči vrh, pariška žlahtina. Cena posameznim cepljenkam 30 v, cena od 1000 cepljenk dalje po 24 v. 3. Cepljenke na aramon rupestris: laški rizling po 30 vin.

Prijava kavinih zalog. Osrednjica za kavo javlja: Ker mnogi lastniki kavinih zalog še vedno nečejo prodati svojih kavinih zalog po sedaj določeni ceni, češ, cene za kavo bodo postale višje, se naznanja, da se ne namerava zvišati cen za kavo. Lastniki starejših kavinih zalog naj torej ponudijo svoje zaloge v vrečah od 1 vreče naprej osrednjici za kavo Dunaj I. Elisabethstrasse 1. Tej ponudbi je tudi priložiti izvirno fakturo. Osrednjica za kavo ima pravico, tistemu, ki ji ponudi svoje kavine zaloge, plačati določeno ceno za kavo in tudi stroške, katere je imel.

Kako se kuhajo počena jajca. Počena jajca se pri kuhanju razlijejo; ako pa prilije vodi, v kateri nameravaš kuhati počena jajca, nekoliko jesija, se vsebina počenih jajc ne razlije v vodi.

Kako postane zmrzel krompir zopet zayžiten. Zmrzel krompir, ki je dobil sladek okus, postane zopet zavžiten, ako se ga dene za nekaj časa v mrzlo vodo, se nato kuha v njej tako dolgo, da začne voda vreti; potem se vrela voda ocedi in se vlije na ta krompir druga vrela voda, v kateri se krompir ocela skuha. Tak krompir je izgubil zopern sladek okus in je postal popolnoma zavžiten.

Razne novice.

Roparske tatvine ob hrvatski meji. V noči na 29. dec. 1916 so vdrli tatovi v hišo Terezije Pintarič v Gruškovcu in odnesli raznega blaga za 330 kron. Od tu so se podali roparji k viničarki Barbari Arbeiter in vdrli skozi okno v hišo ter s sekirami in revolverji grozili viničarki in njeni 17letni hčeri, ki sta se obe skrili pod posteljo. Materi se je posrečilo uteči na prosto, a dva roparja sta jo dohitela, jo povedla nazaj in zvezala na rokah in nogah. Nato so potegnili hčer izpod postelje, in jo z revolverji v roki silili, naj pove, kje imata denar. Ko je dekle zagotavljalo, da nimata denarja, so jo potegnili v vežo in jo onečastili. Nato so pokradli obleko in jestvine v vrednosti 400 K. Potem so hčer zvezali in jo odvedli s seboj, da bi jim pokazala, kje stanujejo tu premožnejši ljudje, ki imajo denar. Kmalu nato so tatovi vdrli v hišo viničarke Ane Stumberger, privezali gospodinjico z žico na domači mlin in pokradli mesa, obleke in gotovine v vrednosti nad 300 kron. Proti 3. uri zjutraj so roparji Marijo Arbeiter priveli nazaj v domačo hišo in ji pod smrtno prepovedali komu kaj ziniti o dogodkih te noči. Dne 1. jan. je orožništvo aretiralo posestnike Andreja in Blaža Bosil, Franca Haberkona in viničarja Martina Rošker, vsi iz Budinskega na Hrvatskem, in jih pripeljali v Gruškovce, kjer so jih prizadete osebe takoj spoznale kot roparje prejšnje noči. Dosedaj vsi taje vsako krivdo. Nadaljne roparje še iščejo (vseh skupaj je bilo 9).

Neverjetna sleparstva in tatvine v Gradcu. Menda v nobenem avstrijskem mestu se ne dogaja toliko najraznovrstnejših sleparstev in tatvin, kakor ravno v Gradcu. Pred božičnimi prazniki je prišla v mesnico nekega graškega mesarja čedno oblečena gospa. V rokah je imela večjo ročno torbico, v njej pa lonec iz pločevine. Pri mesarju je kupila 3 kg raznovrstnega mesa. Vse meso je dala, češ, da si prihrani papir, v pločevinast lonec, katerega je pokrila z robcem. Ko je hotela plačati, je s prestrašenim obrazom rekla, da je denarnico doma pozabila. Prosila je mesarja, če sme položiti lonec z mesom v stran, da skoči domu po denar, nakar plača meso in vzame lonec. Ročno torbico je pa nesla s seboj. Ker gospe ni bilo le predolgo od nobene strani, je mesar rekel svojemu učencu, naj vzame meso iz lonca. Učenec pogleda v lonec, se glasno nasmeje in ga pokaze svojemu mojstru. Lonec je bil seveda prazen in brez dna ter samo navidezno z robcem pokrit. O gospe, ki si je poceni za praznike privoščila dobro pečenko, ni bilo ne sluha ne duha.

Knjižnica za slepe. Največja knjižnica za slepe obstoji v Parizu, Rue Duroc. Obsega nad 45.000 del v takozvani pisavi za slepce „Braille.“ Te zvezke tudi izposojujejo, če treba tudi v druge dežele. Vrh tega ima knjižnica mnogo podružnic v posameznih okrajih. Sedaj se je poslužuje 2000 slepih. Ker je v vojski oslepel mnogo vojakov, se bavi uprava v vprašanju, kako omogočiti vsem tem ubožcem pouk in zabavo s knjigami za slepe.

Psi požrli otroka. Okrajno glavarstvo v Ljutomeru poroča, da so 17. novembra 1916 v Grešovčaku, občina Slamnjak, v gozdu našli ostanke 3 do 4 tedne starega otroka, ki so ga požrli psi. Dostoj se pa ni moglo ugotoviti, če je bil otrok umorjen ali če so ga psi živega raztrgali.

210 milijonov pisem za vojne vjetnike. Švicarska poštna uprava naznanja, da je bilo od začetka vojske do konca lanskega leta vojnim vjetnikom odposlanih okrog 210 milijonov pisem in dopisnic, 42 milijonov poštnih zavojev, kojih posamezna teža je znašala do 5 kilogramov, nadalje 4 milijone poštnih zavojev s kruhom, kojih teža je znašala čez 7 milijonov kilogramov in končno 6 milijonov poštnih nakaznic v znesku 85 milijonov frankov. V enem samem dnevu in sicer dne 12. decembra 1916 je odposlala švicarska poštna uprava 1200 vreč s pismi in dopisnicami in 40.000 poštnih zavojev. Za prevažanje tega je potrebovala šestnajst železniških vozov.

Dopisi.

Maribor. V kmetskih občinah mariborskega okraja se je do srede, dne 10. jan., podpisalo nad 9 milijonov K petega vojnega posojila. Nimamo še sicer natančnega izkaza pri rokah, vendar lahko smelo trdimo, da je veliko večino te svote podpisalo slovensko kmetstvo prebivalstvo. Slava slovenskemu domoljubju!

Maribor. Mariborski zdravniki so sklenili, da z Novim letom zvišajo svoje zdravniške pristojbine ali tarife in sicer bodo zahtevali za obisk v zdravniškovem stanovanju 4 K, za obisk bolnika po dnevu

7 K, ponoči 15 K in zvečer med 7. in 9. uro ali ob nedeljah in praznikih 8 K. Za revne osebe primerno znižane pristojbine.

Maribor. V letošnjem poletju dobi mesto Maribor električni tok iz Fale. Prebivalstvu bo na razpolago električna luč in sila. Mesto je za izvršitev električnega načrta najelo pri mestni hranilnici 1.300.000 K posojila po 50/0 in bo odkupilo poslancu Negerju njegovo električno napravo za 30.000 K.

St. Ilj v Slov. gor. Naše vrlodelujoče bralno društvo ima prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m., popoldne po večernicah v Slovenskem Domu lepo prireditve v korist vojnim namenom. Predstavljal se bode lepa in vzpodbudna igra, deklamiralo se bo in prepevalo. Vabimo vse domačine in sosede, da gotovo pridejo v obilnem številu.

Sv. Trojica v Slov. gor. Umrila je Ter. Čauš, trgovka in zavedna Slovenka. Kljub svoji dolgotrajni bolezni je izborna vodila gospodarstvo in trgovino. Stara je bila komaj 38 let. Zapustila je tri male otročiče. Previdena je bila s sv. zakramenti. Pri pogrebu jo je spremljalo 5 čč. gg. duhovnikov-frančiskanov ter šolarji pod nadzorstvom hvalevrednega učiteljstva pri Sv. Trojici ter obilo ljudstva od blizu in daleč.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Božičnica naše Dekliške Zveze se je zaradi spreveda po rajni Mariji Slavič iz Ključarovec preločila na prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m. Sosed, ne zamerite!

Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo, dne 14. t. m., popoldne po večernicah, se vrši v Posojilnici občni zbor Bralnega društva pri Sv. Marku n. Ptuja.

Središče. Za ubogo šolsko mladino v Središču se je na gostiji Žiger-Salamun nabralo dne 7. januarja t. l. 23 K 54 v, za kateri znesek izreka p. n. darovalcem prirčne zahvalo šolsko vodstvo v Središču.

Sv. Jurij ob juž. žel. Piše se nam: Ob razpustitvi tukajšnjega doma Rdečega križa za vojaške okrevance si dovoljujemo izraziti najtoplejšo zahvalo za velikodušno brezplačno pošiljatev Vašega cenjenega lista tukajšnjim vojnim okrevalcem. Ker Vas utegne zanimati, se Vam poročajo v naslednjem kratki podatki o istem: Dom je bil ustanovljen dne 14. oktobra 1914 od podružnice Rdečega križa za kmetijski okraj celjski na dež. kmetijski šoli in razpuščen dne 3. januarja 1917. Razpustil se je vsled daljšasnega preslabega izkoriščanja. Na istem je bilo pripravljenih 56 postelj za vojne okrevance, 4 za sanitejce in 3 za žensko strežno osobe. Vsega skupaj se je sprjelo 962 okrevancev; svota dni prehrane znaša 33.389. — Umril je le eden. Okrevanci so bili v precej sorazmernem številu vseh avstrijskih narodnosti.

Sv. Jurij ob juž. žel. Tukajšnje »Katoliško bralno društvo« uprizaro v nedeljo, dne 21. prosinca 1917 popoldne ob 1/24. uri v dvorani »Katoliškega doma« igro s petjem v 4 dejanjih »Fabiola in Neža«. Četrte ure pred prestavo se vrši na istem mestu občni zbor bralnega društva. — Ker je večidel čistega dobička namenjen v dobro delne vojne namene, ste domačini in sosede prijazno vabljeni k predstavi.

Celje. Pri tukajšnji podružnici ljubljanske kreditne banke so podpisali na V. avstrijsko vojno posojilo s posredovanjem preč. g. župnika Jos. Weixla, Križovci pri Ljutomeru: Jožefa Čagran, Vučja vas, 4000 K; Marija Ostre v Bunčanih 2000 K; Marija Peršak, Iljaševci, 1000 K; Martin Bohanec, Vučja vas, 1000 K; Matija Smolkovič, Bunčane, 1000 K; Frančiška Kosi, kmetica, Iljaševci, 300 K; Marija Bohanec, Stara Nova vas, 2000 K; Jernej Slana, Iljaševci, 1000 K; Jožef in Marija Rep, Logarovci, 1000 K; Jakob Šoštarčič, kmet v Grabah, 2000 K; Marija Šoštarčič, Grabe, 1000 K; Anton in Alojzija Belec na Gerlavi, 4000 K; Marija Šoštarčič na Grabah, 1000 K; Alojz Ostere, Bunčane, 1000 K; Fran Nemeč, Šalinci, 100 K; Anton Černe, Sv. Martin, 1000 K. Nadalje so še podpisali: kn.-šk. župni urad Dobrna 3000 K, kn.-šk. župni urad Št. Jošt na Kozjaku 2000 K.

Zadnja poročila došla v petek dne 12. januarja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 11. januarja.

Vzhodno bojišče.

Pri armadni skupini generala-feldmaršala pl. Mackensena nobene spremembe.

Na južnem krilu čet, katerim poveljuje generalni polkovnik nadvojvoda Jožef, se nadaljujejo

gorski boji. V dolinah Susita in Casinu so napredovali naši napadi. Severno od ceste Ojtoz so avstro-ogrske in nemške bataljoni z naskokom zavzeli več ruskih postojank. Na številnih točkah si je sovražnik prizadeval zopet zavzeti izgubljeno ozemlje. Bilo je zaman. Naš dnevni plen je včeraj znašal na tem prostoru 800 vjetnikov in 6 strojnih pušk. Ob Bystrici Solotvinski so naše poljske straže zavrnile ruske lovske čete.

Italijansko bojišče.

Nobene spremembe.

Balkansko bojišče.

Položaj se ni spremenil.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 11. januarja.

Francosko bojišče.

Ob kolenu Ypern-Witschaete, ob Anceri, Sommi in ob obeh straneh Moze je dosegel artilerijski boj in boj z minami ob posameznih dnevni urah precejšnjo silo. Severno od Yperna je bil sovražni napad pod težkimi sovražnikovimi izgubami odbit. Na ozkem mestu vdrl Angleži so bili s protisunkom odbiti. Tudi južno od Yperna so ostali sunki močnejših sovražnih patrolj brezuspešni. Pri Beaumontu se je sovražniku posrečilo, zavzeti prednji del jarka naše postojanke.

Vzhodno bojišče.

Živahnejšemu artilerijskemu delovanju med Rigo in Smorgonom je sledilo včeraj podnevu, ponoči in danes zjutraj več ruskih napadov in sunkov močnejših oddelkov proti raznim postojankam te fronte, ki so pa bili vsi brez ostanka odbiti.

Macedonsko bojišče.

Boji patrolj ob reki Strumi so bili za nas uspešni.

Spomenica Avstro-Ogrske papežu in nepristranskim državam.

Naš zunanji minister grof Černin je v četrtek, dne 11. t. m., zastopnikom apostolske Stolice, Združenih držav Severne Amerike in drugih nevtralnih držav kot odgovor na odklonitev mirovne ponudbe četverozveznih držav od strani četverosporazuma izročil spomenico, v kateri med drugim povdarja:

„Odgovor sovražnih vlad noče pretresati možnosti o zaključitvi vojske. Omejuje se na dogodke, ki so dali povod vojski. C. kr. vlada se noče zopet spustiti v besedno prasko o vzrokih vojske, ki so itak vsemu svetu znani. Kar se posebej tiče avstro-ogrskega ultimata Srbiji, je naša monarhija celo vrsto let kazala dovolj potrpežljivosti napram vedno bolj naraščajočim sovražnim in napadalnim namenom Srbije do trenutka, ko je zločinski sarajevski umor preprečil nadaljno prijenljivost. Kar se tiče vojskih ciljev, Avstrija in njene zaveznice niso podvzele vojske za to, da bi pomnožile ozemlje, temveč v zgolj obrambne namene. Sovražniki pa imajo osvojevalne cilje; zrušiti in razdeliti hočejo avstro-ogrsko monarhijo, osvojiti Alzacijo-Lotaringijo, razdeliti Turčijo, zmanjšati Bolgarijo. Naša mirovna ponudba je bila odkrita. Ob vstopu v mirovna pogajanja bi bili prijavili svoje mirovne pogoje. Sovražniki niso samo odklonili mirovne ponudbe, marveč tudi niso objavili nobenih protipredlogov. Če sovražniki povdarjajo, da jim gre za obrambo pravic majhnih narodov, je treba samo na usodo irskega, finskega in burskega naroda in na brezprimerno nasilstvo napram Grčiji misliti. C. kr. vlada, kakor tudi njene zaveznice povdarjajo, da so hotele v ustmenem dogovoru s sovražniki dokončati vojsko. C. kr. vlada odklanja pred Bogom in ljudmi odgovornost za nadaljevanje vojske.

Četverosporazum Wilsonu.

V sredo, dne 10. januarja, popoldne je francoski ministrski predsednik Briand amerškemu poslaniku izročil četverosporazumov odgovor na Wilsonovo noto z dne 19. decembra. Odgovor bo objavljen 48 ur pozneje, ko se bo doznalo, da je Wilson sprejel odgovor.

Četverosporazum noče miru.

Preko Kodanja in Dunaja poročajo:

Veliko pozornost vzbujajo razkritja „Rječi“ iz petrografskih diplomatskih krogov. Glasom tega lista so najvažnejši vojni cilji entente: Likvidacija Turčije in radikalna preustrojitve Avstro-Ogrske, ki se mora pretvoriti v obrambni zid proti germanizmu. Četverosporazum sedaj ne more pričeti z mirovnimi pogajanjmi, ker Italijani še niso v Trstu in Fran-

cozišene ob Renu, ker Anglija še ni uničila nemškega brodogradništva in angleške kolonije še nimajo garancij za izrabljanje svojih zmag. Tudi še ni trdne podlage za uničenje pruskega militarizma. Četverosporazum je spoznal, da se ne more pogajati za mir, marveč da ga mora narokovati!

Premirje odklonjeno.

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo: Nepristransko časopisje je pričelo v zvezi z mirovno akcijo razpravljati o možnosti premirja. Osrednje države odklanjajo premirje, ki bi bilo izključno le v prilog našim sovražnikom.

Grčija sprejela četverosporazumov ultimat.

Londonskemu Reuterju se poroča:

Atene, 10. jan., 4.30 pop.

Odgovor grške vlade na četverosporazumov ultimatum se je danes popoldne izročil. Grčija je četverosporazumove pogoje sprejela.

Knez Galicin za nadaljevanje vojske.

Novi ruski ministrski predsednik knez Galicin se je v pogovoru z zastopniki ruskega časopisja izjavil, da velja zanj geslo: Nadaljevati vojsko do popolne končne zmage.

V zunanji ruski politiki ne bo nobene spremembe, ker pripada tudi knez Galicin konservativni stranki in je baje velik prijatelj angleškega poslanika v Petrogradu. Iz Berlina se pa poroča, da je novi ruski ministrski predsednik izraziti sovražnik osrednjih vlesil in slepo orodje v četverosporazumovih rokah.

Angleška ladja se potopila.

Reuter poroča: Dne 9. januarja je v Sredozemskem morju potopil sovražni podmorski čoln vojno ladjo „Cornwallis“. Kapitan in vsi častniki so rešeni.

Naročnikom! Kdor se ni obnovil naročnine za „Stražo“, ga prosimo, da to takoj stori. „Straža“ stane za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta 2.50 K. Naslov: Upravištvo lista „Straža“, Maribor, Koroška cesta 5.

Ranjeni, padli in vjeti.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Ranjeni častniki:

Dovrtiel Friderik, nadporočnik, Dunaj;
Gross Alfred, kadet, Novavas, Maribor;
Höhn V., kadet, Radenci;
Kordik Karol, stotnik;
Malenšek Jožef, poročnik, Konjice; Mandler Friderik, poročnik;
Rode Oton, poročnik;
Streicher Emanuel, nadporočnik;
Zupančič Karol, kadet, Ptuj.

Ujeto moštvo:

Dvoršak Janez, Cigonea, Maribor (Italija);
Jurko Simon, Maribor (Italija);
Kuder Andrej, Petrovče (Italija);
Šumer Janez, Kumen (Italija).

Pešpolk štev. 47:

Ranjeni častniki:

Dernovšek Julij, poročnik, Maribor;
Halleker Rudolf, praporščak, Studenci, Maribor;
Korošetz Hubert, praporščak, Maribor;
Schimm Ivan, kadet, Maribor;
Watzke Hubert, poročnik.

Pešpolk štev. 87:

Ujeto moštvo:

Duh Mirko, Radenci (Rusija);
Ernecl Janez, Konjice (Rusija);
Flis Franc, Konjice (Rusija);
Hlebec Karol (Rusija);
Jurkovič Simon, Ptuj (Rusija);
Klim Tomaž, Ptuj (Rusija); Kočevar Mihael, poddesetnik, Zavrče, Ptuj (Rusija); Kacjančič Jan. (Rusija); Kovat Anton, poddesetnik, Trofin, Slov.-Gradec (Rusija);
Labignano Jožef (Rusija);
Maretič Anton (Rusija); Mernik Anton, Ljutomer (Rusija);
Orga Jožef, Ptuj (Rusija);

Raniti:

Ujeti častniki:

Schajger Franc, nadporočnik, 10. trdnjavski artilerijski bataljon, Maribor (Jenotajevsk, Astrahan, Rusija);
Travnik Janez, kadet (Krasnojarsk, Rusija);
Unger Maks, Središče (Kursk, Rusija).

Ranjeni častniki:

Domicelj Alojzij, praporščak;
Zunder Ernest, kadet.

Ujeto moštvo:

Keget Alojzij, Maribor (Rusija);
Kocbek Mihael, poddesetnik, Maribor (Rusija);
Kuhar Rudolf, Brežice (Rusija);
Obrovnik Janez, Konjice (Rusija);
Pahor Rudolf, (Rusija);
Peuschler Anton, Radgona (Rusija);
Reissmann Karel, Selnica ob Muri (Rusija);
Retuznik Janez (Rusija);
Rossbacher Aleksander, Slovenjgradec (Rusija);

Padlo moštvo:

Berger Tomaž, Sv. Vid;
Eric Franc;
Fidler Ivan, Celje;
Fuks Ignac, Ptuj;
Daunik Viktor, Gornje Hoče, Maribor;
Drča Leopold, Kapele, Brežice;
Dušan Franc;
Gril Janez, Slovenjgradec;
Golob Stanislav, Celje;
Hofbauer Jernej, Mozirje;
Haler Janez, 20. lovski bataljon;
Koren Franc, Maribor;
Kos Karol, Žusem;
Karničnik Franc, Slovenjgradec;
Ljubec Benon, črnovojniški pešpolk štev. 20;
Lorber Emil, Slov. Bistrica;
Motaln Jožef, Ložnica, Maribor;
Meh Alojzij, Topolšica;
Oven Anton, črnovojniški maršbataljon št. 157;
Planinčič Anton, Maribor;
Podgoršek Ludovik, Ptujskagora;
Port Janez, Mozirje;
Rola Jožef, ptujška okolica;
Slomšek Blaž, Topolšica;
Urbas Anton, 10. lovski bataljon;
Vengust Franc, Skofljavas, Celje;
Zaplotnik Konrad, 3. lovski bataljon;
Založnik Janez, Celje, črnovojniški maršbataljon štev. 157;

IZDELOVANJE

raznovrstne cerkvene oprave, kot oltarjev, kipov, vojnih spominskih plošč, kakor tudi prenovljenje istih ohranite po končani vojski našemu slovenskemu umetniku-podobarju in pozlatarju

Ivanu Sojč

Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

Na Kalvarijo!

30 Križevih potov.

Spirat Franc, Ser Segula.

Ljudska izdaja.

Mala Sa. 640 strani.

Pregled vsebine:

1. Križev pot romarjev na Križev cesti v Jeruzalem. — 2. Križev pot jeruzalemskih frančiškanov (l. 1875). — 3. Novejši jeruzalemskih frančiškanov. — 4. K. p., navadno Rimski imenovan. — 5. K. p. sv. Leonharda Porto-Mauriskega. — 6. K. p., sv. Alfonza M. Liguori. — 7. K. p., kardinala Pavla Melchers-a. — 8. K. p., (splošni) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 9. K. p., slov. amerik. škofa Friderika Baraga. — 10. Pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom. — 11. V čast Srca Jezusovega. — 12. Na dan sv. obhajila. — 13. K. p., (stanovski) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 14. Za društvo sv. Jožefa kršćan-kih mož. — 15. Za društvo sv. Ane kršćanskih žen. — 16. Za delavce in služabnike. — 17. Za mladenice (A. M. Slomšekov). — 18. Za dekleta (Slomšekov). — 19. Za Marijanske kongregacije deklet. — 20. Za družbo Marijinih otrok. — 21. Za šolarje (priprava na prvo sv. obhajilo). — 22. Za redovnike in redovnice (obnovitev samostanske obljube). — 23. K. p., za adventni čas. — 24. Za predpepelnični čas. — 25. Za postni čas. — 26. K. p., na Veliki petek. — 27. Za čas posebnih stisk in nadlog. — 28. Za čas vojake. — 29. Za verne duše. — 30. Memento mori! Sledi popoln molitvenik vsebova-joč „mašo v čast trpljenja Jezusa Kristusa“ vse litanije spovedne in obhajilne molitve, razne molitve in pobožnosti o trpljenju Jezusovem, pesmi i. t. d.

Ko pridete v Maribor, dajte si je v prodajalni tiskarne sv. Cirila predložiti na ogled; ali pa jo naročite takoj po pošti. Dobi se knjiga v treh različnih vezavah: 1. z rdečo obrezo za K 250. 2. z zlato obrezo za K 320. 3. krasna izdaja za K 350. Po pošti poslan stane vsak komad 20 vin. več. Kdor si knjigo po pošti naroči, naj pošlje denar po nakaznici naprej in naj priloži za vsak komad 20 vin za poštnino.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Naročajte in
razširjajte
„Stražo“!

Triglasna pesem

„V strelskem jarku“

== z lepó naslovno sliko ==
se dobi pri nje skladatelju A. Kosi-ju šolsk. razmatelju v Sre-dišču in v vseh slov. knjigotrži-nah. Cena samo 16 v izvod
Pri večjem naročilu znaten popust.

Ljubljanska kreditna banka

naznanja s tem, da je vsled izpremenjenih razmer na denarnem trgu primo-rana počenši s 1. januarjem 1917 znižati obrestno mero pri vlogah na knjižice od 4 1/2% na

4%
pro anno.

in sicer pri centrali v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Ce-lovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, sedaj v Ljubljani in Celju.
Vlagatelji, ki bi jim znižanje obrestne mere ne ugajalo, lahko svoje vloge do tega časa dvignejo.

Ljubljana, dne 2. decembra 1916.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduhaso, influenca

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na tretnem kašlju.
lažje je obvladovati se bolezninogo izdreviti.
2. Oseba s kroničnim kašljem bronhijev,
ki s Sirolinom ozdravi.

3. Vadušilci, katerim Sirolin omogoča
olajšo naduhaso.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin
z ugodnim vepahom na splošni počutek.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se prejema od vsakega in se obrestujejo, navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo k kapitalu. Za uisganje po pošti se pošilja hranilne pološnice (97.975) na razpolago. Redni davak plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

posojila se dajajo na rok ali na dan, proti poštasti varnosti po 6 1/2%, na vrnitve vplač na pošto, na dan ali na rok. Posojila se dajajo na rok ali na dan, proti poštasti varnosti po 6 1/2%, na vrnitve vplač na pošto, na dan ali na rok.

Uradne ure

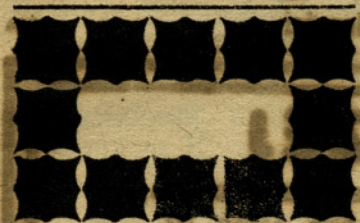
se vsake tode in četrtke od 9. do 12. ure dopoldne in vsake ponedelja od 9. do 12. ure dopoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiravnike.

Pojasnila se dajajo

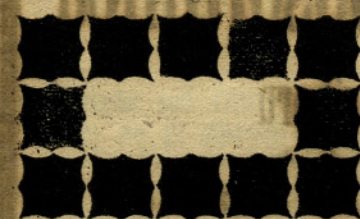
in poiznje prejema vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 1. do 4. ure popoldne.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

V večjo dobro urejeno mešano trgovino želi 15 let staro, močno in zdravo dekle, vešč slovenskega in nemškega jezika stopiti v uk. Iv. Selč pekarja Laški trg.

**Slovenci,
Naročajte
in razširjajte
Stražo!**

Ivan Ravnikar

NA DEBELO! trgovina specerijskega, kolonijal-
nega blaga harv in zaloga mine-
ralnih voda NA DROBNO!

CELJE — Graška cesta šte. 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen.
kumno, janež, pristno strd in vosek.

Vsako množino vreč

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

URE

Točna postrežba

Velika zaloga ur, drageca-
nosti, sprehajalnice in optičnih
reči po vsaki ceni.

Tudi na obruba. - Astr. sonč.
zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura	K 3-50
Pristna srebrna ura	K 7-—
Original omega ura	K 24-—
Kuhinjska ura	K 10-—
Budilka niklasta	K 9-—
Poročni prstan	K 2-—
Srebrne verižice	K 2-—

Večletno izkušeno

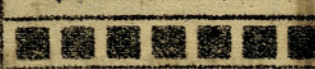
Nasl. Diefinger

Theod. Fehrenbach

urur in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 24

kupujem zlatino in srebro.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in
po nizkih cenah.

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schaffhausen.

Zenith, Omega, Eterne

Stala: Za kratkovidne nova

abojšana stekla

Franjo Bureš Maribor

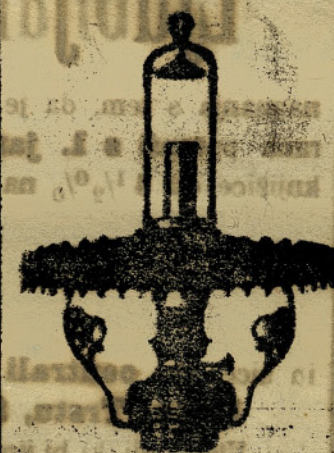
urur, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urur od glav. kolodvora.

OBČINSKIM URADOM

se naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v
Mariboru zopet na razpolago **Prošnje** in
Potrčila za klanje telet in mlade živine.

Umetni **SIDA** je štirikrat cenejši kot pravi med ter bolj
med redilen nego meso in jajca. Rabi se kot ma-
ta na kruh, za pecivo in močnata jedila, pospešuje prebavo, lajša tri-
pavost, zapoko, zasliženost, obenem pa tudi krepi itd. Poskus Vas
prepriča o izvrstnosti umetnega medu! Zavoječek valja 25 vin. Naroča
se pri: **Josip Berdajs, Ljubljana Zeljarska ulica šte. 12.**
Po pošti se pošilja najmanj 12 zavoječkov za 4 krona.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in por-
celanaste posode, svetilk, ogledal, vaškoveratnih šip in okvirjev za
vodebe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Brzojavni naslov:
Cirilova tiskarna
Maribor

sprejema vsa tiskarsko stroko spadajoča dela kakor:

časne knjige, brošure, stenske in druge koledarje.
Za vs. župnijske urade spovedne in misijske listke s črnim, rdečim ali
modrim tiskom, uradne zavitke s natisom glave ter razne omanilne napise.
Za slavne občinske, šolske in druge urade uradne zavitke, omanila, na-
pise, razglaš, plačilne predpise, prejemne, potrdila itd. Za obrtnike in
trgovce pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menice, cenike, do-
pisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom.
Za posojilnice, zadrage in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in spre-
jemnice, letna poročila, računske zaključke, društvene znake, vabila itd.

**Trgovina tiskarne sv. Cirila
MARIBOR, v lastni hiši Koroška cesta šte. 5**

priporoča svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, škatlic
za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnih, zavrtkov (bar-
vanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pismenega
papirja v mapah in škatljah, razglednic, itd. — Svete podobe (male, ve-
like in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moleki, svetinje
škapulirji. — Stambillije za urade in dr. — Postrežba točna in solidna.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4%.

Za nalaganje denarja po pošti so na razpola gopo-
ložnice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poroštvo in za tavo
pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in dru-
go zemljeknjižno izpeljavo izvršuje posojil-
nica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12 ure dopoldne.

15

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.